

SZECSKAY
Ügyvédi Iroda - Attorneys at Law

H-1055 BUDAPEST, KOSSUTH TÉR 16-17
(MAIL: H-1245 BUDAPEST PF/POB 1228)
HUNGARY

Tel: +36 (1) 472 3000 • Fax +36 (1) 472 3001 • info@szecskay.com • www.szecskay.com

HÍRLEVÉL
2009. II. NEGYEDÉV

Tartalom:

Módosult a Versenytörvény (1. o.)

A cikk röviden összefoglalja a Versenytörvény 2009. június 1-től hatályos legfontosabb változásait.

A GVH új engedékenységi politikája (3. o.)

A Versenytörvény 2009. június 1-ével hatályos módosítása jelentősen érintette az un. "engedékenységi politikát". Az engedékenységi politika lényege, hogy a kartellek feltárásában a GVH együttműködő vállalkozás bírságcsökkentésben, bizonyos esetekben pedig akár teljes bírságelengedésben részesülhet. 2009. június 1-től a kérdéskör szabályozása törvényi szintre emelkedett.

A Munka Törvénykönyve és a Munkaügyi Ellenőrzésről szóló törvény néhány főbb módosítása (8. o.)

A cikk a 2009. június 1-jén hatályba lépett néhány fontosabb, a Munka Törvénykönyvét és a munkaügyi ellenőrzésről szóló törvényt módosító rendelkezést ismerteti.

MÓDOSULT A VERSENYTÖRVÉNY

Dr. Boronkay Miklós

2009. június 1-ével jelentősen módosult a Versenytörvény. A módosításokat a Versenytörvény, tehát a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény ("Tpv.") módosításáról szóló 2009. évi XIV. törvény tartalmazza. A módosítás a Tpv. több részét is érinti, amelyek - a teljesség igénye nélkül - az alábbi kérdésköröket ölelik fel:

(1) TISZTESSÉGTÉLEN VERSENY TILALMA

A Tpv. módosítását követően könnyebben és gyorsabban lehet igényt érvényesíteni üzleti titoksértés (Tpv. 4. §) és jellegbitorlás (Tpv. 6. §) esetén. A módosult - főként eljárásjogi - szabályok gyakorlatilag a szellemi alkotások jogában az EU un. jogérvényesítési irányelvében (2004/48/EK irányelv) foglalt előírásait tükrözik. Az új szabályok alapján pl. a per megindítását megelőzően is helye van előzetes

bizonyításnak és ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek, amelyről a bíróság 15 napon belül köteles határozni, továbbá a bizonyítás szabályai is kedvezőbbé váltak. Bővült a jogsértés esetén alkalmazható szankciók köre is, amely immáron kiterjed a jogsértéssel érintett áruk lefoglalására, a kereskedelmi forgalomból való visszahívására és az onnan való végleges kivonására is. A módosítás nem terjed ki az egyéb tisztességtelen versenycelemekre, a tisztességtelen verseny általános tilalmára (2.§), hírnévrontás (Tpvt. 3. §), a bojkott (Tpvt. 5. §) és a versenyztetés tisztaságának sérelmének (Tpvt. 7. §) eseteire.

(2) FÚZIÓKONTROLL

Módosult az összefonódás engedélyezésére vonatkozó szabályzás is. Egyrészt megemelkedett az eljárási díj: a teljes körű eljárásban 10-ről 14 millió forintra, egyszerűsített eljárásban pedig 2-ről 4 millió forintra. Másrészt módosult az összefonódás engedélyezésének mércéje is: míg a korábbi szabályok szerint a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) akkor nem tagadhatta meg az engedély megadását, ha az összefonódás nem hozott létre vagy erősített meg erőfölényt, addig az új szabályok szerint akkor engedélyezendő az összefonódás, ha az nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon. Ennek körében azonban továbbra is értékelendő, hogy az összefonódás nem hoz-e létre vagy nem erősít-e meg erőfölényt. Az engedélykérés elmulasztása esetén kiszabható napi bírság összege is emelkedett, 50 ezer forintról 200 ezer forintra.

(3) ENGEDÉKENYSÉGI POLITIKA

Törvényi szintre emelkedett, és egyben némileg módosult is a GVH engedékenységi politikája. Az új szabályok alapján a kartellt önként feltáró, ill. azzal kapcsolatban bizonyítékot szolgáltató vállalkozás kérelmét továbbra is a GVH Kartell Irodához nyújthatja be, ám azt a GVH Versenytanácsa bírálja el. Benyújtható teljes kérelem (amely a bizonyítékokat is tartalmazza), továbbá nem végleges (un. "marker") kérelem is, amelyet a GVH által megszabott határidőn belül kell véglegesíteni. Végül - új lehetőségként - benyújtható előzetes kérelem, amelynek célja, hogy az Európai Bizottsághoz benyújtott kérelemmel párhuzamosan biztosítsa a bejelentés időpontját a GVH előtt is. Fontos változás, hogy a vállalkozások által előszeretettel alkalmazott "marker" kérelem az új szabályok szerint már nem nyújtható be anonim módon. Az új engedékenységi politikáról a GVH Tájékoztatót és Úrlapot tett közzé honlapján. A kérelem azonban - a korábbi gyakorlattal összhangban - szóban is előterjeszthető.

(4) MAGÁNJOGI JOGÉRVÉNYESÍTÉS

Jelentős újdonságokat hozott a Tpvt. módosítása a kartellekhez kapcsolódó kártérítési perek körében, amelyek egyrészt megkönnyítik a károsultak igényérvényesítését, másrészt igyekeznek elkerülni, hogy a kártérítési perek elrettentsék a vállalkozásokat a kartellek önkéntes feltárásától. A törvény egyrészt bevezette azt a vélelmet, hogy a jogsértés (kartell) a jogsértő (kartellező) által alkalmazott árakra 10%-nyi mértékben hatott. A jogsértőt terheli tehát annak bizonyítása, hogy a hatás ennél kisebb volt. Másrészt könnyebbséget jelent a GVH-val együttműködő, engedékenységi kérelmet előterjesztő és ennek folytán teljes bírságelengedésben részesülő vállalkozás számára, hogy az okozott kár megtérítését mindaddig megtagadhatja, ameddig a követelés az

ugyanazon jogsértésért felelős másik károkozótól behajtható. Az ilyen vállalkozás tehát egyfajta sortartó kezesként felel. A károsultak igényérvényesítését könnyíti, hogy a 10%-os vélelmet a 2009. június 1-ét követően indult valamennyi perben alkalmazni kell, függetlenül attól, hogy a károkozó magatartás esetleg ennél korábbi volt. A bírságelengedésben részesülő vállalkozás viszont csak a 2009. június 1-ét megelőző károkozó magatartás tekintetében hivatkozhat a "kvázi sortartó kezesi" pozíciójára.

(5) VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐK SZANKCIONÁLÁSA?

Végezetül említésre érdemes az a javasolt új szabály, amely - alkotmányossági aggályok miatt - nem került be a Tpv-t-be. Ezen tervezett új szabály szerint a kartell miatt megbírságolt vállalkozásnak - a kartell időtartama alatti - vezető tisztségviselője két évig nem lehetett volna gazdasági társaság vezető tisztségviselője. A szankció alkalmazásával szemben jogorvoslatnak lett volna helye, amelyet a megyei bíróság nemperes eljárásban bírált volna el. Az Alkotmánybíróság (AB) alkotmányellenesnek találta ezt a rendelkezést (19/2009. (II. 25.) AB határozat). Az AB szerint ugyanis ez a szankció egyfajta foglalkozástól eltiltást jelentett volna, amely nem érvényesülhetne automatikusan: erre csak a pártatlanság követelményét biztosító, igazságos és nyilvános tárgyaláson kerülhet sor. Nem lehet azonban kizárni, hogy a fenti szankciót a jogalkotó a jövőben kifinomultabb, a tisztességes eljárás követelményének megfelelő módon újraalkotja.

A GVH ÚJ ENGEDÉKENYSÉGI POLITIKÁJA

Dr. Boronkay Miklós

A Verseny törvény (a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, a "Tpv-t.") 2009. június 1-ével hatályos módosítása jelentősen érintette az un. "engedékenységi politikát". Az engedékenységi politika lényege, hogy a kartellek feltárásában a Gazdasági Versenyhivatallal ("GVH") együttműködő vállalkozás bírságsökkentésben, bizonyos esetekben pedig akár teljes bírságelengedésben részesülhet. A Tpv-t. módosítását megelőzően az engedékenységi politika gyakorlatilag teljes mértékben a GVH - jogilag nem kötelező erejű - közleményében nyert szabályozást (A GVH elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének 3/2003. sz. közleménye, amelyet módosított az 1/2006. sz. közlemény). 2009. június 1-től a kérdéskör szabályozása törvényi szintre emelkedett. A törvényi szabályok értelmezéséről pedig a GVH tájékoztatót adott ki, valamint további útmutatást nyújt a honlapján (www.gvh.hu) a "Gyakran Ismételt Kérdések" című dokumentumban.

(1) A BÍRSÁGMELLŐZÉS / BÍRSÁGCSÖKKENTÉS FELTÉTELEI

a) A felfedett jogsértés jellege

Engedékenységi kérelem kizárólag *szűk értelemben vett kartell önkéntes felfedése* esetén terjeszthető elő, tehát olyan versenytársak közötti megállapodás vagy összehangolt magatartás esetén, amely közvetlenül vagy közvetve vételi vagy az

eladási árak rögzítésére, a piac felosztására - beleértve a versenytárgyalási összejátszást is -, vagy termelési, eladási kvóták meghatározására irányul, és amely a Tpv. 11. §-ba vagy az EK-Szerződés 81. cikkébe ütközik. Nem terjeszthető elő tehát engedékenységi kérelem vertikális versenykorlátozás, erőfölénnyel visszaélés vagy fogyasztók megtévesztése esetén.

b) Az engedékenység általános feltételei

Mind a bírságmellőzés, mind pedig a bírságcsökkentés feltétele, hogy a kérelmező:

- (i) a jogsértésben való részvételét azonnal megszüntesse;
- (ii) jóhiszeműen, teljes mértékben és folyamatosan együttműködjön a GVH-val a versenyfelügyeleti eljárás befejezéséig.

A jogsértésben való részvételt főszabály szerint a kérelem benyújtását, súlyosító bizonyíték benyújtása esetén pedig a bizonyíték szolgáltatását követően azonnal meg kell szüntetni. Kivételesen a GVH engedélyezheti a jogsértésben való olyan jellegű és mértékű részvételt, amely szükséges lehet a helyszíni vizsgálati cselekmény ("dawn raid") eredményes lefolytatásához.

A jóhiszemű eljárás követelménye a GVH Tájékoztatója szerint - szűk körben - már az engedékenységi kérelem benyújtását megelőzően is terheli a vállalkozást. Így pl. ha a vállalkozás közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően megsemmisít bizonyítékokat, akkor nem számíthat sem bírságmellőzésre, sem pedig bírságcsökkentésre.

c) A teljes bírságmellőzés

A bírság kiszabása azzal a vállalkozással szemben mellőzendő, amely elsőként nyújt be erre irányuló kérelmet és szolgáltat olyan bizonyítékot,

- (i) amely a GVH-nak alapot szolgáltat arra, hogy a jogsértéssel kapcsolatban a rajtaütésszerű helyszíni kutatás ("dawn raid") végzésére kapjon előzetes bírói engedélyt. A bírságmellőzés feltétele, hogy a GVH a kérelem benyújtásának időpontjában nem rendelkezett elegendő információval az engedély megalapozásához, illetve nem került még sor ilyen vizsgálati cselekményre;
- (ii) amellyel a jogsértés elkövetése bizonyítható, feltéve, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában a GVH még nem rendelkezett elegendő bizonyítékkal ahhoz, hogy a jogsértést bizonyítsa, és egyetlen vállalkozás sem felel meg a fenti (i) pontnak.

Elsősorban tehát az a vállalkozás számíthat bírságmellőzésre, amely olyan bizonyítékot szolgáltat, amely alapján a GVH előzetes bírói engedélyt kaphat helyszíni kutatás végzésére. Az ilyen bizonyítéknak nem szükséges kétséget kizáróan bizonyítania a jogsértést, elég ha annak olyan fokú valószínűsítésére alkalmas, amely alapján a bíróság megadja az engedélyt a rajtaütésre. Ha már volt rajtaütés, bírságmellőzésre csak akkor kerülhet sor, ha a vállalkozás által benyújtott - és a GVH által addig nem ismert - bizonyítékok a jogsértés bizonyítására (tehát nem csak valószínűsítésére) alkalmasak.

Azzal a vállalkozással szemben, amely eljár annak érdekében, hogy másik vállalkozást a jogsértésben való részvételre kényszerítsen, nem mellőzhető a bírság kiszabása. Az ilyen vállalkozás legfeljebb bírságcsökkentésben részesülhet.

d) A bírságcsökkentés

A bírság csökkentésének akkor van helye, ha a vállalkozással szemben a bírság kiszabása nem mellőzhető és a vállalkozás olyan, a jogsértésre vonatkozó bizonyítékot ad át a GVH-nak, amely jelentős többletértéket képvisel a kérelem benyújtásának időpontjában a GVH rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest.

A bírságcsökkentés mértéke a feltételeknek

- (i) elsőként megfelelő vállalkozás esetén 30-50%-ig;
- (ii) másodikként megfelelő vállalkozás esetén 20-30%-ig;
- (iii) harmadikként vagy többedikként megfelelő további vállalkozás esetén 20%-ig terjedhet.

Ha pedig a vállalkozás olyan, a GVH előtt nem ismert tényre vonatkozóan szolgáltat bizonyítékot a jogsértéssel kapcsolatban, amely közvetlen jelentőséggel bír a bírság összegének megállapításakor, akkor a GVH ezt a súlyosbító bizonyítékot nem veszi figyelembe a bizonyítékot szolgáltató vállalkozással szemben a bírság összegének meghatározásakor.

A korábbi gyakorlathoz képest szigorúbb új szabály szerint a bírságcsökkentési kérelem nem a teljes versenyfelügyeleti eljárás során, hanem csak az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának kiküldéséig (vagy az iratbetekintés megnyitáig, ha ez korábbi időpont) terjeszthető elő.

(2) A KÉRELEM BENYÚJTÁSA

Engedékenységi kérelem alapvetően három módon terjeszthető el: teljes kérelemként, nem végleges (un. "marker") kérelemként, illetve - új lehetőségként - előzetes kérelemként.

a) Teljes kérelem

A teljes kérelem mellé a vállalkozás a rendelkezésére álló bizonyítékokat is benyújtja a GVH-nak.

b) Nem végleges kérelem ("marker")

A nem végleges (marker) kérelemben a vállalkozás megjelöli a jogsértés ismert adatait és a rendelkezésére álló bizonyítékokat, ám azokat nem nyújtja be azonnal. Ilyen esetben a GVH a bizonyítékok átadására határidőt szab. Újdonság, hogy a marker kérelemben minden esetben fel kell fedni a kérelmező kilétét, anonim kérelemre - a korábbi gyakorlattal szemben - jelenleg már nincs mód. Marker kérelemként csak bírságmellőzési kérelem nyújtható be, bírságcsökkentési kérelem nem.

c) Előzetes kérelem

Előzetes kérelmet (un. "*summary application*") akkor célszerű benyújtani, ha valamely közösségi jogba ütköző kartell esetén valószínűleg az Európai Bizottság fog eljárni, de - a párhuzamos hatáskör folytán - nem zárható ki a GVH eljárása sem. Ilyen esetben a vállalkozás az Európai Bizottsághoz benyújt egy teljes engedékenységi kérelmet, és emellett egy rövid előzetes kérelmet a GVH-hoz, amely azonban mindaddig függőben marad, amíg el nem dől, hogy az Európai Bizottság vagy a GVH jár el. Ha végül a GVH jár el, akkor felhívja a vállalkozást a bizonyítékok benyújtására, ám az eredeti (előzetes) kérelem időpontját tekinti irányadónak annak meghatározásakor, hogy a vállalkozás hányadikként terjesztette elő kérelmét.

d) *A kérelem formája*

A kérelmet - függetlenül attól, hogy teljes, nem végleges vagy előzetes kérelemről van szó - főszabály szerint a GVH honlapján közzétett *úrlapon* kell benyújtani. A GVH lehetőség biztosít azonban arra is, hogy a vállalkozás *szóban* terjessze elő kérelmét, továbbá a vállalkozás kérheti, hogy a bírságmellőzésről, ill. bírságcsökkentésről szóló döntést is szóban közölje a GVH. Ennek azért van jelentősége, mert a vállalkozások - főként az egyesült államokbeli un. "discovery" szabályok miatt - nagy hangsúlyt fektetnek a szóbeliségre.

(3) A KÉRELEM ELBÍRÁLÁSA

Új szabályt jelent, hogy az engedékenységi kérelmet a GVH *versenytanácsa* bírálja el. Az elbírálásnak nincs pontosan meghatározott határideje, hanem a döntést "*haladéktalanul*" kell meghozni. Ha több vállalkozás is benyújtott kérelmet, akkor a GVH azokat beérkezési sorrendben bírálja el. A nem végleges, ill. az előzetes kérelem esetén a kérelem eredeti benyújtási napja, nem pedig annak későbbi kiegészítése jön figyelembe.

A versenytanácsot az engedékenységről szóló döntése köti az ügy érdemi eldöntésekor, kivéve, ha időközben kiderül, hogy a bírságmellőzés, ill. -csökkentés feltételei nem állnak fenn (pl. a vállalkozás a kérelem benyújtását követően nem működött együtt a GVH-val, vagy rosszhiszemű magatartást tanúsított).

A bírság mellőzése iránti kérelem annak elbírálásáig visszavonható. Ha valamely vállalkozás bírságmellőzési kérelmet terjesztett elő, ám a bírságmellőzés feltételei nem állnak fenn, akkor az eljáró versenytanács a kérelmet hivatalból bírság csökkentése iránti kérelemként is elbírálja. A vállalkozás azonban erre tekintettel kérelmét és az ahhoz beadott bizonyítékokat vissza is vonhatja.

A bírságmellőzésről, ill. -csökkentésről szóló végzés ellen külön jogorvoslatnak helye nincs, hanem az a GVH érdemi - eljárást lezáró - határozatában támadható.

Fontos szabály, hogy a GVH a mellőzés iránti kérelmet és a csatolt dokumentumokat kizárólag a kérelem elbírálásához, illetve a helyszíni kutatásra szóló bírói engedély kérelmezéséhez használhatja fel, azokba csak az ügy vizsgálója, az eljáró versenytanács és a bíróság tekinthet be. Ha a GVH a kérelmet elutasítja, vagy azt a kérelmező

visszavonja, akkor a GVH a benyújtott kérelmet és dokumentumokat - az esetlegesen készített másolatokkal együtt - visszaszolgáltatja a kérelmező vállalkozásnak.

A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE ÉS A MUNKAÜGYI ELLENŐRZÉS RŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY NÉHÁNY FŐBB MÓDOSÍTÁSA

Dr. Kovács Zoltán Balázs, LL.M.

2009. június 1-jén hatályba lépett néhány, a Munka Törvénykönyvét és a munkaügyi ellenőrzésről szóló törvényt módosító rendelkezés. A rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményét érintő törvények módosításáról és egyéb, munkaügyi szempontból szükséges intézkedésekről szóló 2009. évi XXXVIII. tv. ("Tv.") többek között bevezetett egy új felmondási tilalmat a Munka Törvénykönyvében ("Mt.") eddig foglalt felmondási tilalmakon túl. A Tv. által bevezetett felmondási tilalom szerint a munkáltató 2011. december 31-éig nem közölhet működésével összefüggő okra alapozott rendes felmondást vagy az Mt. 94/E. § (1) bekezdése (csoportos létszámleépítés) szerinti rendes felmondásról szóló tájékoztatást azzal a munkavállalóval, akinek a teljes munkaideje - az Mt. új 117/C. §-ában foglaltak alapján - heti negyven óránál hosszabb.

A Tv. módosította a munkaügyi ellenőrzésről szóló törvény munkaügyi bírság kiszabására vonatkozó szabályait is oly módon, hogy a bírság kiszabása bizonyos esetekben immáron kötelező. Az új szabályok értelmében a munkaügyi bírság kiszabása kötelező abban az esetben, ha például a munkáltató elmulasztotta a munkaszerződés írásba foglalását, a munkaviszony létesítésével összefüggésben nem teljesítette bejelentési kötelezettségét vagy hatósági nyilvántartásba vétel nélkül folytat munkaerő-kölcsönzésre irányuló tevékenységet, stb.

Jelen Hírlevél célja, hogy a Hírlevélben szereplő témákban általános jellegű tájékoztatást nyújtson. Jelen Hírlevél a Szecskay Ügyvédi Iroda tájékoztató jellegű kiadványa és semmilyen körülmények között nem minősül jogi tanácsadásnak vagy jogi véleménynek. Amennyiben jogi kérdése merülne fel vagy további információra lenne szüksége, kérjük vegyen igénybe jogi segítséget.

További információkért forduljon munkatársainkhoz az alábbi címen:

info@szecskay.com

H-1055 Budapest, Kossuth tér 16-17
(Mail: H 1245 Budapest Pf/POB 1228)
Hungary

Tel: +36 (1) 472 3000 • Fax +36 (1) 472 3001
www.szecskay.com